

■ Rik van Daele

Lucien de Cock – laudatio

Geachte voorzitter,
geachte Lucien de Cock,
geachte dames en heren,

Op 23 april 1985 stuurde ik vanuit Leuven een brief naar Laarne, Kasteeldreef 82. Ik had de bewoner, Lucien de Cock, een exemplaar van mijn licentiaatsthesis bezorgd. Hij was toen al op zoek naar alle mogelijke verwijzingen naar Malpertuus. De reden was dat zijn woonst de naam deelde met Reynaerts burcht: Malpertuus. Later, vanaf 1988, werd Lucien Tiecelijnabonnee. Maar de contacten vervaagden. Raakte onze nieuwe vossenridder het Reynaertspoor bijster? Niet verwonderlijk als men ziet waarmee de man bezig was.

Een kort 'curricuraal' intermezzo is wenselijk. Luc(ien) de Cock werd in 1948 in Lokeren geboren. Hij is internist-geriater in een Brussels ziekenhuis en lector gerontologie, geriatrie en psychogeriatric. Hierop ga ik niet verder in, want zijn rijke wetenschappelijke medische carrière is niet de reden van zijn komst naar deze hofdag. Ook niet zijn vele onderscheidingen, ridderschappen, kruisen, prijzen en een ereburgerschap. Ook niet de veelheid aan plekken waar hij reeds verbleef voor congressen en lezingen. Hij wordt niet met een staart getooid omdat hij lezingen gaf aan de universiteiten van Budapest, Marseille, New-York, Singapore, Centraal-Amerika, Bali, Indonesië, de Filippijnen, Taiwan en in Pakistan.

Uit het curriculum van Lucien de Cock onthoud ik o.a. zijn studies Grieks-Latijnse aan het Sint-Antoniuscollege te Lokeren, waar hij toneel speelde onder leiding van Ast Fonteyne en in choreografieën van Lea Daan en Alice Borgten, en onthoud ik zijn 25 boekpublicaties, samen vele duizenden bladzijden over de meest uiteenlopende onderwerpen met als rode draad het ouder worden: ik som er enkele op: *Kan ik 120 jaar worden? Van levenselixir tot celtherapie*, *Ouder worden nieuwe stijl*, *Depressie bij ouderen en bejaarden*, *Het geheugen bij ouderen*, *Open voor bloot*. *Over liefde, intimiteit en seksualiteit na de vijftig* en als laatste het recente volumieuze standaardwerk uit 2006 in twee delen: *Geschiedenis van de dood. Rituelen en gewoonten in Europa* (I) en *Begraafplaatsen in Europa* (II). Het curriculum vitae van Lucien de Cock is indrukwekkend: honderden lezingen, 100 artikelen en meer dan 100 tv-optredens. Men kan hem best als 'mijnheer 100' omschrijven.

Hij geniet immers vooral (maar niet alleen) mediabekendheid om dat getal 100, want telkenmale er een Vlaamse 100-jarige is, valt zijn naam. Bij elke oudste inwoner die overlijdt (en dat gebeurt evident zeer frequent!), vinden de media probleemloos de weg naar Malpertuus in Laarne. De Franse Jeanne Calment, de oudste ooit geregistreerde vrouw ter wereld, werd bijna onsterfelijk in Vlaanderen dankzij Lucien de Cock. Net als de vos blijkt ook de oudste Belg wel eens onvindbaar...

Soms is ook Lucien de Cock nergens te bespeuren (een Reynaerdiaanse trek?). Hij heeft schuilplaatsen in Laarne, Zele, Middelkerke en in het Franse Mirabel, waar hij intens studiewerk en lokaal onderzoek doet met oog op een publicatie over de geschiedenis van de gemeente en de geschiedenis van de godsdienstoorlogen en de Hugenoten. Maar Malpertuus is 'die beste van sinen borghen'. En De Cocks Malpertuus ligt fantastisch. Onvindbaar vanuit het nabijgelegen en impressionante

Malpertuus nabij het kasteel van Laarne. Tekening van Oscar Bonnevalle.

kasteel van Laarne. Naast een rechte straat, een kasteeldreef. Wie de (gemechaniseerd!) 'barbecue' voorbij is, vindt in de hall van zijn hol zeven vossen, meer dood dan levend. De oudste lijkt wel 100.

Wie verder tussen de boeken Hermeline volgt naar het diepste van de 'haghe-dochte', langs smalle gangen vol boekenrekken, vindt in de studeerkamer meester vos, heersend over duizenden volumes die gemakkelijk drie antiquariaten kunnen vullen. Als op een troon zit hij daar, vos Reynaert. In een georganiseerde chaos. Elke losjes slingerende boekendoos betekent een afgerond artikel of boekproject of een werk 'in progress'. Want vaak werkt hij simultaan aan drie of vier projecten.

Binnenkort, op 23 oktober 2007, staat vast ergens een nieuw exemplaar bij de stapel overvolle dozen. In die doos zullen dan de boeken, artikelen en drukproeven te vinden zijn van het boek *Ast Fonteyne en Reynaert de Vos*. Het wordt een waardige opvolger van *Ast Fonteyne (1906-1991)*. *Een kwestie van stijl* uit 1999, dat hij als voorzitter van het Ast Fonteynegenootschap samen met het KADOC uitgaf. Het nieuwe boek wordt een prachtige uitgave bij het Davidsfonds, voorzien van meer dan 100 foto's (mét een kleine geschiedenis van de Orde van de Vossenstaart). Die geschiedenis begon in 1963 bij Bert Peleman, oud-leerling van Ast Fonteyne, en in zijn levensavond trouwe gezelschap van de oude Fonteyne. Ze woonden beiden op een appartement op de Antwerpse Linkeroever en bezochten elkaar geregeld. Ook vroeger deelden ze gemeenschappelijke interesses en gemeenschappelijke karaktertrekken, goede en andere (enige ijdelheid was hen beiden niet vreemd), waarna het wel eens kletterde tussen beiden.

De eerste ideeën voor dat boek moeten in 2003 zijn ontstaan. Het boek is er bijna. Tijdens het studie- en schrijfproces heb ik Lucien de Cock leren kennen als iemand die zich niet laat stoppen door een tegenslag of een vertraging, als een doordrijver, een man met een ongekende energie die tegelijk op vele fronten actief is. Ik ontdekte in hem een man met een bijzondere voorliefde voor het vossenverhaal, wel-

licht mede gevoed door de opvoering van de *Reynaert* door de leerlingen van dat kleine paterscollege Sint-Antonius in Lokeren. Het boek biedt een uniek beeld van het collegeleven in Vlaanderen, ik denk maar aan de voordelen voor de studenten-acteurs en aan de anekdote over de vrije rol van de leraar dictie die de leerlingen na 22 uur nog uit hun bed kon halen om te repeteren.

Lucien de Cock wordt vandaag gehuldigd om zijn vele culturele verdiensten en Reynaerdieën en 'speels aanvaard in de Orde van de Vossenstaart'. Maar er is meer. Deze vereniging haalt expertise binnen: voor burgemeester Antoine Denert, tevens oud-leerling van hetzelfde Lokerse Antoniuscollege, want als oud-voorzitter van de Vrienden van het Slot van Laarne kan Lucien de Cock u ideeën leveren over zilvercollecties, massaspelen, bloemenmanifestaties, antiekbeurzen en zelfs over de organisatie van een dag van de Vlaamse Pint. Misschien nog ideeën voor de werking van Wissekerke? Wij halen ook expertise binnen voor iedereen onder ons. We zijn zo nieuwsgierig naar dat elixir om 120 jaar oud te worden. Als u het nog niet gevonden heeft, dan geef ik hier een voorzet. Reynaert is reeds zevenmaal honderd jaar oud. Geen betere gids dan Reynaert de vos om (ook bijna letterlijk) 'a man of all seasons' te worden. Misschien kan een vos ons dit drankje leveren. Reynaert bezocht de universiteiten van Salerno en Montpellier. Hij genas koning leeuw van een ongeneeslijke ziekte. Een aantal ingrediënten kennen wij uit de vossenverhalen. Een mantel van de huid van een jonge wolf, een scheut vossenurine en een stukje van een vossenstaart. Voeg daarbij een juiste mengeling Vossentaal of Reynaerdieë.

Wij schenken u alvast de staart en hopen u hier nog vele jaren te mogen begroeten als ridder van de Orde van de Vossenstaart. We zijn fier dat u de onderscheiding aanvaardde en wensen u van harte proficiat.

Opname in de Orde van de Vossenstaart
Bazel, 28 mei 2007